

Gyöngyvirágos tölgyes

A *Hajdú-Bihar Vármegyei Értéktár* megbecsült eleme a *Természeti környezet* kategória nemzeti értékeként a *hajdúböszörményi Gyöngyvirágos tölgyes*. A védett erdő a környező területen egykoron oly jellemző, mára sajnos már igen ritkán fellelhető társulásról, a *homoki gyöngyvirágos tölgyesről* (*Convallario Quercetum roboris*) kapta a nevét annak utolsó hazai hírmondójaként. E két jellemző növényfajta közül a kocsányos tölgy a fő állományalkotó. A gyöngyvirág - a Natura 2000 területet káprázatos szépségbe vonó - május eleji virágzása mesés szép látvánnyal varázsolja el az ide látogatókat. A terület cserjeszintje is roppant gazdag és változatos, egybibés galagonya, kökény, veresgyűrű som, mogoró és fagyal olykor összefüggő állománya alkotja azt. A *Gyöngyvirágos tölgyes* jelentősége mind védett természeti értéként, mind nemzeti kincsként, mind pedig a természetimádók kedvenceként is felbecsülhetetlen.

Az *Agrárminisztérium Hungarikum Főosztálya* által támogatott *Bodaszőlőért Egyesület* *BODASZŐLŐI ERDEI ÉRTÉK KAPU* című Hung-2024 pályázatának projekteleme, amelyet Kocsi Erika készített.

Zeleméri templomrom (Zeleméri Csonka torony)

A napjainkban Hajdúböszörményhez tartozó Zelemér vasútállomásnál tekinthető meg a középkori Zelemér nevű falu templomának romja, amely az alatta lévő kunhalommal együtt Hajdú-Bihar Vármegye különlegesen megbecsült nemzeti értéke.

A kora középkori Zelemér széles határú, több száz lakosú település volt. A helység birtokosairól, a Gutkeled nemzetségből származó Zeleméry családról kapta a nevét. Földvára (a Tóció, a Mélyér és a Bodzás-völgy határolta dombon) a legújabb nézetek szerint honfoglaláskori településközpont lehetett. Az első templom feltehetően I. András idején, 1050 körül létesült a földvárban, ám ez a tatárjárás idején elpusztult. Az új templomot, - amelynek tornya ma sajnos már csonkán árválkodik - 1310 és 1320 körül építették. A települést 1564-ben Hasszán, temesvári basa rabolta ki és gyújtotta fel.

A törökök segédcsapataiként felvonuló krími tatárok kegyetlen pusztításainak következményeként 1594 nyarán több mint száz település néptelenedett el a Felső-Tisza vidékén. Közöttük volt Zelemér is. A tatárjárás vihara által egyszer már letarolt, majd újraneépült dombon a XVI. században megépülő a késő gótikus, egy hajós, fél nyolcszög alakú, északi sekrestyés templom tehát így esett áldozatul az újabb támadásnak.

A Zeleméri templomból mára tehát sajnos már csak a 18 méter magas Csonkatorony (az eredetinek valamivel több, mint a fele) és az északi fal egy darabja dacol lélekemelő büszkeséggel a “szárnyas idővel”.

A Zeleméri templomrom 1907 óta műemlék.

A kincskeresők által teljesen teljesen átfúrt alapfalakat csak szakszerű feltárás után lehetett helyreállítani.

Az 1970-es évek elején egy rámpát alakítottak ki az oldalában, a templom alapjait feltárva pedig láthatóvá tették annak alaprajzát a nagy számban és előszeretettel ide látogatók örömére.

A Zeleméri Csonkatorony ma a környék egyetlen igazán régi és értékes építészeti műemléke, amelyhez jelzett turistaút vezet, hiszen impozáns látványa miatt ma is a kirándulók egyik kedvelt úti célja.

A Hajdúböszörmény városától délkeletre, mind Debrecentől, mind Hajdúböszörménytől 16-16 km-re található kultikus építményszelet autóval a 35. számú főútról Bodaszőlő felé letérve közelíthető meg. Sőt, mivel a hajdúhát síkvidékén még a nem rendszeresen kerékpározók is gördülékenyen haladhatnak, a két keréken ide érkezők is boldogan pihennek meg az ódon templomromot körülölelő szép park léleksimító nyugalmaiban. Történelmi feljegyzések szerinti érdekesség még, hogy a kunhalomra épült templomrom különleges, gyógyulást elősegítő energiákat sugároz az ide látogatóknak. Csodás élményként megtekinthetjük még innen a festői szépségű Tóció-völgyet a Tóció-patak eredésével, no és körbenézhetünk, amíg csak a szem ellát. Nem csoda, hogy Hajdúböszörmény Város Önkormányzata és a Bodaszőlőért Egyesület augusztus 19-én rendszerint itt tartja Szent István-napi megemlékezését.

Ez a látványelem az
Agrárminisztérium
Hungarikum Főosztálya
által támogatott
Bodaszőlőért Egyesület
BODASZŐLŐI ERDEI ÉRTÉK KAPU
című Hung-2024 pályázatának
projekteleme.

Baltazár kúria (kastély)

A Hajdú-Bihar Vármegyei Értéktár megbecsült nemzeti értéke hajdúböszörményi építészeti és kultúrtörténeti kincsként a Baltazár kúria (kastély), amely dr. Baltazár Dezső (1871-1936) református püspök kúriájaként nemzeti történelmünk fontos eseményeinek patinás helyszíne is volt a XX. század elején. A lenyűgöző szépségű természeti környezet rejtekében sokat látott, hallott épület falai igazi menedékkül, pihenőhelyül szolgáltak az elesetteket, rászorulókat támogató tiszta szívű, bölcs püspök és családja számára.

A történelmi miliót átérző ide látogatók szívét, elméjét még ma is elvarázsolja ez a hely. Az épület központi része a körülötte lévő majorsággal U Szabó János országgyűlési képviselő, Hajdúböszörmény egyik legmódosabb birtokosának tanyájaként épült fel a XIX. század utolsó harmadában. Az épület és a birtok házassága révén került a püspök tulajdonába még 1900 előtt neje, U Szabó Izabella nászajándékaként.

A kései historizáló stílusú, hátsó homlokzatán szecessziós jegyekkel gazdagított kúriát a ma megcsodálható formájában már Baltazár püspök építtette a I. világháború előtt. Két szárnyal toldotta meg a kúria jellegű tanya épületét és kialakította a csodás parkot. Ezzel egy polgári igényű épület és környezet született, amely a teljes életet kiszolgálta a gazdasági és pihenési funkciókat ötvözve

A kibővített építmény ünnepélyes felavatására csak később, azaz 1925. augusztus 29-én került sor.

Az eldugott kastély megbízható, nyugodt helyszínnek bizonyult komoly politikai beszélgetésekhez is. Magyarország kormányzója, Vitéz nagybányai Horthy Miklós, gr. Bethlen István miniszterelnök vagy Klebelsberg Kunó kultuszminiszter is megfordult itt történelmünk sok más híressége mellett.

Baltazár Dezső egyik unokája, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas világhírű magyar zongoraművész és karmester, Vásáry Tamás is örömmel pihen meg itt. A neves vendéget mindig szeretettel fogadja a XX. század végére már leamortizálódó kastélyt az 1980-as évek elején megvásároló és megóvó, majd felújító Barabás családból származó jelenlegi tulajdonos, Barabás János is.

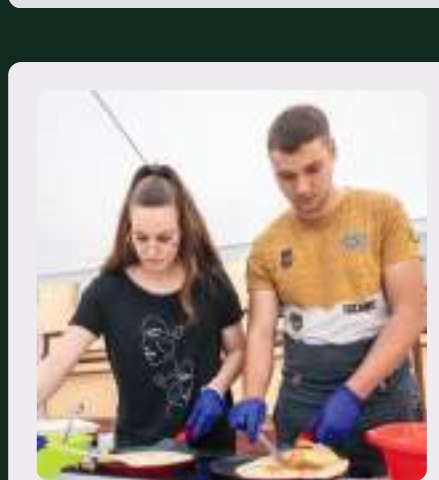
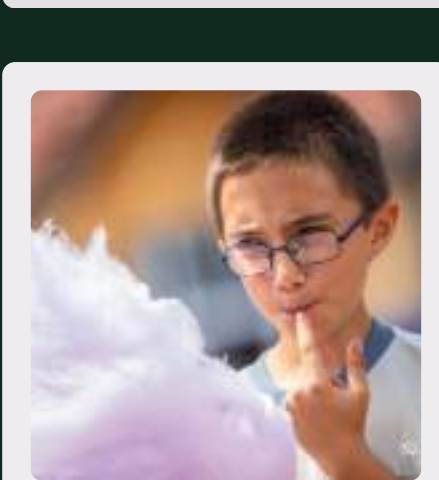
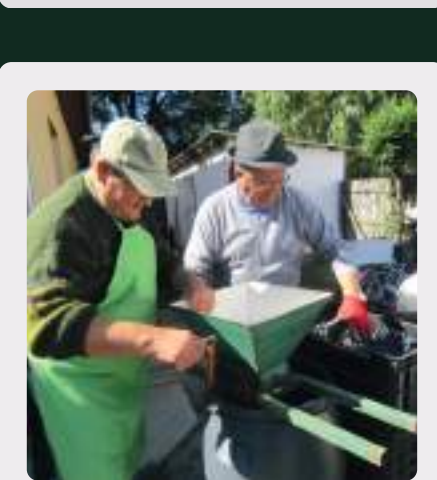
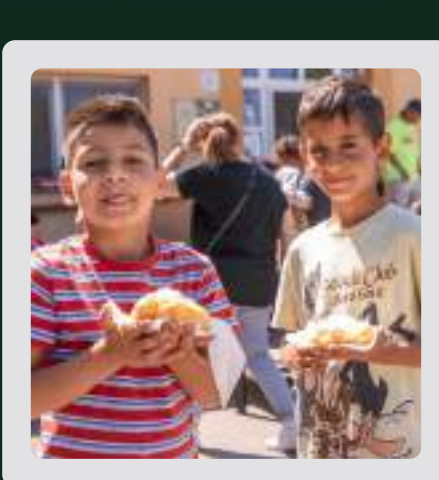
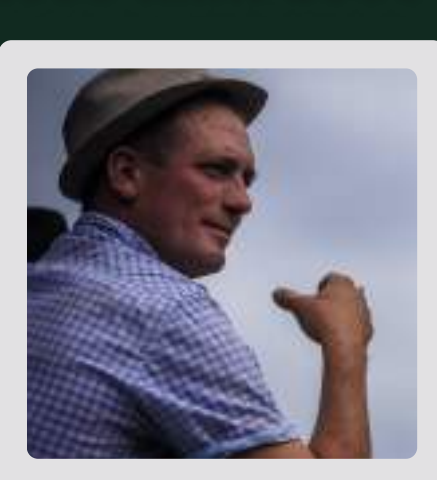
Írta és tervezte az Úr 2025. évében: Kocsi Erika író, nemzeti érték-kutató történész

BODASZŐLŐÉRT EGYESÜLET

A Hajdúböszörményhez tartozó Bodaszőlő 1999-ben megalakult egyesülete a kulturális, közösségi, társadalmi eseményekben való nemes szerepvállalást tűzte ki céljául. Emellett elhivatott abban, hogy a magyar nemzeti értékmozgalom eredményeinek sokszínű mintázatát is feltárja a nemzetünk kincsei iránt érdeklődőknek. A BODASZŐLŐI ERDEI ÉRTÉK KAPU' című, 30 nemzeti értéket több formanyelven bemutató pályázat megvalósításának része ez a látványelem is, ahol a nemzeti értékeket is éltető egyesület most bemutatkozik.

A nagy múltú civil szervezet ügyvezetője, a helyi születésű Dombi Imre a 10. számú választókerület önkormányzati képviselője is egyben. Irányításával az egyesületi tagok azon dolgoznak, hogy minél több emberrel megismertessék a Hajdúböszörmény-Bodaszőlő több évszázados múltjára visszatekintő természeti és kulturális értékeket. Fontosnak tartják továbbá azt is, hogy a falu fejlesztésével élhetőbb környezetet biztosítsanak az itt élő több mint 2000 lakos számára.

Fotók: Horváth Tamás, Szabó Attila

A Bodaszőlőért Egyesület mind lakóinak, mind az ide látogatóknak évről évre hagyományosan több olyan programot is szervez, amelyek valamennyi korosztály számára szórakozást és kellemes kikapcsolódást biztosítanak.

Legnépszerűbb helyi rendezvényeik tárházát gazdagítja a Falufarsang, a Majális, a Gyermeknap, a Falunap, az augusztus 19-ei Szent István napi megemlékezéssel egybekötött kenyérszentelés és a Szüreti Nap, valamint az Idősek Napja, sőt az Idősek Karácsonya is.

Az Agrárminisztérium
Hungarikum Főosztálya
által támogatott
Hung-2024 pályázat
látványeleme

Tervezte és szövegezte: Kocsi Erika író, nemzeti érték-kutató történész

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, azaz a hungarikumtörvény egész Európában egyedülálló módon teszi lehetővé nemzeti kincseink azonosítását nyolc szakterületi kategóriában.

Hajdúböszörmény-Bodaszőlő nagy múltú civil szervezeteként a Bodaszőlőért Egyesület örömmel vállalta fel, hogy megmutatja a nemzeti értékkaraktert - és kitekintve a többi nemzeti értékre - a magyar kultúrkincs bámulatos sokszínűségét is felvillantja. Mégpedig különböző formanyelven, látványelemekkel, tájékoztató-és oktatóanyagokkal, filmmel és irodalmi alkotással. Ezáltal igyekszik élményt adó, elgondolkodtató és tanulságos bepillantást nyújtani a nemzeti értékpíramis sokszínűségébe, ezáltal nemzetünk kincses lelkébe.

Pillantsanak be Önök is ebbe a büszkeséget ébresztő és minket, magyarokat hűen tükröző világba egy válogatás erejéig.

(Bővebben: hungarikum.hu)

ÉRTÉKDŰS MAGYARORSZÁG

hungarikum.hu

bodaszolo.hu

Az Agrárminisztérium
Hungarikum Főosztálya által
támogatott Bodaszőlőért
Egyesület Hung-2024
pályázatának látványeleme

Tervezés: *Kocsi Erika*